

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
 ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
 ΕΙΔΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΟ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
 Αχαρνών 29, Τ.Κ: 10439 τηλ.:2108250132
 E-Mail : i.halkias@nsk.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 30-09-2013

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ 326/2013

Του Ιωάννη-Κωνσταντίνου Γ. Χαλκιά, Νομικού Συμβούλου του Κράτους

Αριθμός εγγράφου ερωτήματος: 2143/110537/13-09-2013 της Γενικής Δ/σης Κτην/κής, Δ/ση ΚΑΦΕ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, αν είναι εφικτό να επιτραπούν εξαιρέσεις/παρεκκλίσεις από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία και να επιτραπεί ειδικά για τους κυνηγητικούς σκύλους της Ομάδας 7 που περιλαμβάνει τις φυλές Kurzhaar Drathhaaar, Visla, και Weimaraner ο ακρωτηριασμός του 1/3 της ουράς τους τις 5 πρώτες μέρες της ζωής τους για λόγους προστασίας της υγείας τους και λόγω της ιδιομορφίας του ελλαδικού εδάφους

I. Το ιστορικό και οι απόψεις της Υπηρεσίας

A. Το ιστορικό

Με το έγγραφο 2143/110537/13-09-2013 της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής, Δ/ση ΚΑΦΕ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τίθενται -μεταξύ άλλων- υπόψη μας τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το Ν.2017/1992(Α,31) «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των ζώων συντροφιάς», έχουν απαγορευθεί από την ημερομηνία ισχύος του νόμου αυτού, οι χειρουργικές επεμβάσεις με τις οποίες προκαλείται ακρωτηριασμός της ουράς και των αυτιών των σκύλων για αισθητικούς σκοπούς, προβλέποντας μάλιστα στο άρθρο τρίτο αυτού την επιβολή ποινικών κυρώσεων για τους παραβάτες.

2. Επίσης, στην παρ 4 του άρθρου 7 του Ν.4039/2012 (Α, 15), «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό», έχει θεσπιστεί η απαγόρευση συμμετοχής των ακρωτηριασμένων σκύλων στις εκθέσεις μορφολογίας. Στο άρθρο 16 του ίδιου Νόμου ο ακρωτηριασμός των ζώων για μη θεραπευτικούς σκοπούς χαρακτηρίζεται κακοποίηση και απαγορεύεται, ενώ οι παραβάτες

τιμωρούνται και προβλέπονται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ενώ οι υπεύθυνοι διοργάνωσης εκθέσεων που επιτρέπουν την συμμετοχή ακρωτηριασμένων ζώων τιμωρούνται με πρόστιμο 1.000 ευρώ ανά ζώο.

3. Επιπρόσθετα, στον υπό τροποποίηση Ν.4039/2012, για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων παράκαμψης του Νόμου, που είχε σαν αποτέλεσμα να οδηγούνται τα ζώα σε γειτονικές χώρες και να υποβάλλονται στις επώδυνες αυτές επεμβάσεις, με βασανιστικές, συχνά, επιπλοκές, προτάθηκε η θέσπιση επιπλέον μέτρων για την απαγόρευση εισαγωγής και αναπαραγωγής των ακρωτηριασμένων ζώων. Στα πλαίσια της τροποποίησης αυτής, μετά την ολοκλήρωση της Διαβούλευσης, υπεβλήθη στο Γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού ΥΠΑΑΤ από τους Ομίλους εκτροφέων κυνηγετικών σκύλων Kurzhaar και Drahthaar, υπόμνημα με το οποίο ζητούν τη θέσπιση εξαίρεσης στην κοπή κατά το ένα τρίτο της ουράς των σκύλων της ομάδας 7 που περιλαμβάνει τις φυλές Kurzhaar, Drahthaar, Visla και Weimaraner, με τον ισχυρισμό ότι «η πραγματοποίηση του ακρωτηριασμού του ενός τρίτου της ουράς, από κτηνίατρο τις πρώτες πέντε ημέρες της ζωής τους, αποτελεί κτηνιατρική πράξη που επιβάλλεται για λόγους της προστασίας της υγείας τους και υπαγορεύεται από την ιδιομορφία του ελλαδικού εδάφους».

B. Απόψεις της υπηρεσίας

4. Η Δ/ση ΚΑΦΕ της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διατυπώνει στο προαναφερθέν έγγραφό της τις ακόλουθες απόψεις: «Οι ακρωτηριασμοί των σκύλων πραγματοποιούνται κυρίως για αισθητικούς λόγους ή για την προσωπική διευκόλυνση των ιδιοκτητών και /ή των εκτροφέων, όπως διατυπώνεται στην Επεξηγηματική Έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης, επί της Σύμβασης για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς, Επιπρόσθετα το Συμβούλιο της Ευρώπης, επανερχόμενο, στα πλαίσια της «Πολυμερούς διαβούλευσης των κρατών που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη Σύμβαση για τη προστασία των ζώων συντροφιάς», για την πλήρη εφαρμογή της Σύμβασης, εκδίδει στις 10 Μαρτίου 1995 Διακήρυξη που υιοθετήθηκε από τα συμβαλλόμενα κράτη ως «Resolution on surgical operations in pet animals», στο οποίο ζητά από τα συμβαλλόμενα μέρη να αλλάξουν τα πρότυπα των φυλών και να δέχονται στα πρότυπα αυτά ζώα με μη ακρωτηριασμένη ουρά και (μη) ακρωτηριασμένα αυτιά. Πολλές Ευρωπαϊκές χώρες έχουν υιοθετήσει νέα πρότυπα και δέχονται μόνο μη ακρωτηριασμένους σκύλους. Στο ίδιο κείμενο παρατίθενται οι φυλές σκύλων οι οποίες δεν χρειάζεται να υποστούν ακρωτηριασμό ουράς, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι φυλές για τις οποίες στο υποβληθέν

υπόμνημα ζητείται εξαίρεσή (Kurzhaar , Drahthaar, Visla, Weimaraner) . Σε αρκετές ευρωπαϊκές και μη χώρες (π.χ. Σουηδία, Δανία, Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο και Αυστραλία) έχουν πραγματοποιηθεί επιστημονικές έρευνες , οι οποίες δεν διαπιστώνουν την στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση του αριθμού των σκύλων που τραυματίζονται στο κυνήγι σε σχέση με αυτούς που τραυματίζονται στο σπίτι ή κατά την εκπαίδευσή τους, είτε αυτά είναι ακρωτηριασμένα ή μη και δεν θεωρούν τον ακρωτηριασμό της ουράς προληπτικό μέτρο για την αποφυγή του τραυματισμού της» .

5. Επισημαίνεται ακόμη από την αρμόδια Υπηρεσία ότι «η υποβολή των σκύλων σε μια διαδικασία που είναι επώδυνη και η οποία μπορεί να έχει επιβλαβείς συνέπειες, μόνο και μόνο για να ικανοποιήσει μια μακραίωνη παραδοσιακή συνήθεια, που βασίζεται π.χ. στον μύθο της μη αντίληψης του πόνου στους σκύλους, όπως συμβαίνει με τον άνθρωπο, ή στη μη αντίληψη του πόνου λόγω της μικρής ηλικίας των κουταβιών και της ανωριμότητας του νευρικού τους συστήματος ή στην θεωρία του Lamarque για τη διατήρηση των επίκτητων χαρακτηριστικών και τη διατήρηση της ομοιότητας των κουταβιών με τους γονείς τους ή στον μύθο ότι η κοπή της ουράς ενδυναμώνει την σπονδυλική στήλη του ζώου και αυξάνει την ταχύτητά του ή ακόμα να προληφθεί το δάγκωμα της ουράς των σκύλων κατά των χρησιμοποίηση των ζώων αυτών στις κυνομαχίες ή στο κυνήγι ποντικών ή και για τη μείωση των καταβαλλόμενων φόρων για ακρωτηριασμένους σκύλους κ.λ.π.-δεν μπορεί να δικαιολογείται σε μια ανθρωπιστική κοινωνία ακόμη και αν η μακραίωνη παράδοση, έχει επικρατήσει σε βάθος χρόνου, αποφέροντας στη συνέχεια οικονομικό όφελος στους εκτροφείς των ζώων αυτών».

6. Σύμφωνα με την Υπηρεσία, «οι σημαντικότερες παρενέργειες του ακρωτηριασμού της ουράς είναι οι ακόλουθες: αιμορραγία ή ισχαιμία, λοίμωξη, γάγγραινα, τοξιναιμία / σηψαιμία, μηνιγγίτιδα, υπογλυκαιμία ή υπεργλυκαιμία, σχηματισμός νευρώματος, συμφύσεις στην ουρά με νευροδερματίτιδα, απουσία αισθητήριας προσαγωγής που προκαλεί απώλεια της αισθητήριας αντίληψης από την ουρά, πρόκληση σοκ στα νεογέννητα κουτάβια που μπορεί να αποβεί μοιραίο για αυτά... Το βραχώδες έδαφος της Ελλάδας, εξάλλου καταπονεί τα πέλματα και τις αρθρώσεις των ζώων και όχι τις ουρές τους, ενώ για τα επικαλούμενα πυκνά φυλλώματα και τα αγκάθια, αυτά υπάρχουν παντού και κατ' εξοχή στη Βόρεια Ευρώπη και στη Σκανδιναβία.»

II. ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ

7. Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, η ερωτώσα Υπηρεσία ζητά να γνωμοδοτήσουμε εάν είναι εφικτό να επιτραπούν οι χειρουργικές επεμβάσεις με τις οποίες προκαλείται ακρωτηριασμός του 1/3 της ουράς

των σκύλων, όπως ζητούν οι Όμιλοι εκτροφέων κνηγετικών σκύλων Kurzhaar και Drahthaar, με δεδομένο ότι η Ελλάδα κατά την κύρωση της Ευρωπαϊκής Διεθνούς Σύμβασης «για την προστασία των ζώων συντροφιάς» με το ν.2017/1992 δεν διατύπωσε καμία επιφύλαξη ως προς την εφαρμογή της.

III. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

8. Το Σύνταγμα του 1975/1986/2001, όρισε στο άρθρο **28 παρ.1** ότι «οι γενικά παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και **υπερισχύουν** από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη του νόμου...»

9. Στο **άρθρο 24** του Σ. ορίστηκε ότι «Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων. ....» και σημειώνεται η ακόλουθη **ερμηνευτική δήλωση**: Ως δάσος ή δασικό οικοσύστημα νοείται το οργανικό σύνολο άγριων φυτών με ξυλώδη κορμό πάνω στην αναγκαία επιφάνεια του εδάφους, τα οποία, μαζί με την εκεί συνυπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα, αποτελούν μέσω της αμοιβαίας αλληλεξάρτησης και αλληλοεπίδρασής τους, ιδιαίτερη βιοκοινότητα (δασοβιοκοινότητα) και ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον (δασογενές). Δασική έκταση υπάρχει όταν στο παραπάνω σύνολο η άγρια ξυλώδης βλάστηση, υψηλή ή θαμνώδης, είναι αραιά.»

10. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση «για την προστασία των ζώων συντροφιάς» που καταρτίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης, διακήρυξε πανηγυρικά ότι ο άνθρωπος έχει αναντίρρητα ηθική υποχρέωση να σέβεται όλα τα ζώα και να λαμβάνει σοβαρά υπόψη του το γεγονός ότι τα ζώα υποφέρουν και θυμούνται, είναι έξυπνα, έχουν συναισθήματα και επιπλέον αποτελούν συμβιωτικό κύκλο με τους ανθρώπους και αναντικατάστατα στοιχεία των φυσικών συστημάτων του πλανήτη μας, και πρόβλεψε την απαγόρευση των χειρουργικών επεμβάσεων ακρωτηριασμού της ουράς και των αυτιών των ζώων συντροφιάς, (στα οποία περιλαμβάνονται και οι σκύλοι)

11. Η Σύμβαση αυτή, υπογράφηκε από τη χώρα μας στις 13/11/1987, κυρώθηκε με το ν. 2017/1992 (ΦΕΚ Α,31, 27/2/1992) και έχει την υπερνομοθετική ισχύ, που προβλέπει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, (άρθρο πρώτο του ν.2017/1992)

12. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 της Σύμβασης αυτής «καμιά διάταξη, της παρούσας Σύμβασης δεν θίγει το δικαίωμα των μελών να θεσπίσουν πιο αυστηρά μέτρα για να εξασφαλίσουν την

προστασία των ζώων συντροφιάς ή για να εφαρμόζουν τις παρακάτω διατάξεις σε κατηγορίες ζώων, που δεν αναφέρονται σαφώς στο παρόν έγγραφο».

13. Σύμφωνα με το άρθρο 10 της Σύμβασης «**1)** Χειρουργικές επεμβάσεις που προορίζονται να τροποποιήσουν την εξωτερική εμφάνιση ενός ζώου συντροφιάς ή που προορίζονται για άλλους μη θεραπευτικούς σκοπούς απαγορεύονται, και κυρίως: α) Το κόψιμο της ουράς β) Το κόψιμο των αυτιών γ) Η τομή των φωνητικών χορδών, δ) Η αφαίρεση νυχιών και δοντιών **2)** Δεν επιτρέπονται εξαιρέσεις ως προς αυτή την απαγόρευση παρά μόνο: α) Αν ένας κτηνίατρος κρίνει αναγκαία μία μη θεραπευτική επέμβαση, είτε για λόγους κτηνιατρικούς, είτε προς όφελος ενός συγκεκριμένου ζώου, β) Για να εμποδίσει την αναπαραγωγή **3α)** Οι επεμβάσεις κατά την διάρκεια των οποίων το ζώο θα υποστεί ή θα διακινδυνεύσει να αισθανθεί οδυνηρούς πόνους δεν θα πρέπει να πραγματοποιούνται, παρά μόνο με αναισθησία και από έναν κτηνίατρο ή υπό τον έλεγχό του, β) Οι επεμβάσεις που δεν είναι αναγκαίο να γίνονται με αναισθησία, μπορούν να πραγματοποιούνται από αρμόδιο άτομο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

14. Σύμφωνα με το άρθρο 21 με τίτλο «επιφυλάξεις» κάθε κράτος μπορεί κατά την υπογραφή ή την υποβολή του εγγράφου της επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να δηλώσει ότι κάνει χρήση μιας ή περισσότερων επιφυλάξεων σύμφωνα με τα άρθρα 6 και το εδ. α' της παρ. 1 και 10. Ουδεμία άλλη επιφύλαξη δεν μπορεί να υπάρξει, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 22 «κάθε μέρος δύναται πάντα να καταγγείλει την Σύμβαση απευθύνοντας κοινοποίηση στον Γεν. Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης»

15. Εξάλλου σύμφωνα με το «Πρωτόκολλο για την προστασία και την καλή μεταχείριση των ζώων», το οποίο προστέθηκε στη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997, όλα τα όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη, επιθυμώντας να εξασφαλίσουν τη βελτίωση της προστασίας και το σεβασμό της καλής διαβίωσης των ζώων, ως όντων που αισθάνονται, προέβλεψαν ότι «Κατά τη διαμόρφωση και την υλοποίηση των πολιτικών της Κοινότητας στους τομείς της γεωργίας, των μεταφορών, της εσωτερικής αγοράς και της έρευνας, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ανάγκες της καλής διαβίωσης των ζώων, τηρώντας συνάμα τις νομοθετικές ή διοικητικές διατάξεις και τα έθιμα των κρατών μελών που αφορούν, ιδίως, τους λατρευτικούς τύπους, τις πολιτιστικές παραδόσεις και την κατά τόπους πολιτιστική κληρονομιά.»

16. Συναφείς διατάξεις υφίστανται και στην εθνική νομοθεσία και συγκεκριμένα στο ν. 4039/2012 που προσδιορίζουν την έννοια της ευζωίας των ζώων συντροφιάς (άρθρο 1 σημείο β και γ), τις υποχρεώσεις των κατόχων και ιδιοκτητών των ζώων για πιστή τήρηση των σχετικών κανόνων

ευσζωίας (άρθρο 5 σημείο γ), την απαγόρευση συμμετοχής ακρωτηριασμένων ζώων σε κάθε είδους εκθέσεις (άρθρο 7 παρ.4), τους κανόνες ευθανασίας, (άρθρο 9 παρ 4.εδαφ.γ), την απαγόρευση βασανισμού, κακοποίησης, ή κακής και βάνανσης μεταχείρισης καθώς και οποιασδήποτε πράξης βίας κατά οποιουδήποτε ζώου, όπως ιδίως είναι η δηλητηρίαση, το κρέμασμα, ο πνιγμός, το κάψιμο, η σύνθλιψη και ο ακρωτηριασμός του ζώου.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

17. Από τις προπαρατεθείσες κοινοτικές και εθνικές διατάξεις που διέπουν το καθεστώς, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, και υπαγωγή σ'αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας, προκύπτουν κατά τη γνώμη μας τα ακόλουθα συμπεράσματα:

18. Η Ελλάδα, υπέγραψε στις 13/11/1987 και κύρωσε με το ν. 2017/1992 (ΦΕΚ Α,31, 27/2/1992) την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των ζώων συντροφιάς χωρίς καμία επιφύλαξη για οποιαδήποτε ρύθμιση προβλεπόμενη στη Σύμβαση αυτή και χωρίς κανένα περιορισμό όσον αφορά την εδαφική περιοχή ισχύος της και κατά συνέπεια δεν μπορεί νομίμως να αποστεί ή να μην εφαρμόσει τα οριζόμενα στη Ευρωπαϊκή αυτή Σύμβαση. Επίσης η Ελλάδα δεν έχει καταγγείλει τη Σύμβαση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22 αυτής

19. Η Ελλάδα, υποχρεούται να εφαρμόζει πλήρως, όλες τις διατάξεις της Σύμβασης αυτής, οι οποίες έχουν υπερνομοθετική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος και είναι τυπικά υπέρτερες από οποιοδήποτε εσωτερικό νομοθέτημα με αντίστοιχο περιεχόμενο και άρα η απαγόρευση που θεσπίζουν οι διατάξεις της Σύμβασης, ως προς τις χειρουργικές επεμβάσεις που προορίζονται να τροποποιήσουν την εξωτερική εμφάνιση ενός ζώου συντροφιάς (στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι σκύλοι), δεν επιτρέπεται να αρθεί ή να τροποποιηθεί με κοινό νόμο.

20. Χειρουργικές επεμβάσεις που προορίζονται να τροποποιήσουν την εξωτερική εμφάνιση ενός ζώου συντροφιάς ή που προορίζονται για άλλους μη θεραπευτικούς σκοπούς, απαγορεύονται όπως προκύπτει από τη Διεθνή Σύμβαση. Εξαίρεση -που δεν συντρέχουν στην εξεταζόμενη υπόθεση- επιτρέπεται μόνο για απόλυτα εξειδικευμένους θεραπευτικούς λόγους και υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις που θέτει η νομοθεσία.

21. Με τη διάταξη του άρθρου 24 του Σ, για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, στο οποίο εντάσσονται και τα ζώα, καταδεικνύεται η σημασία που προσδίδει και ο Έλληνας συνταγματικός νομοθέτης στην προστασία της φύσης, της πανίδας και των πολλών, άγριων και μη, ζώων και πτηνών, και διακηρύσσεται πανηγυρικά ότι ο άνθρωπος έχει αναντίρρητα υποχρέωση να σέβεται

* όλα τα ζώα, τα οποία αποτελούν αναντικατάστατα στοιχεία των φυσικών συστημάτων του πλανήτη μας.

22. Σε κάθε περίπτωση και υπό την εκδοχή-που δεν ισχύει- ότι η χώρα μας θα είχε τη δυνατότητα ειδικά για ορισμένες φυλές κυνηγητικών σκύλων να μην εφαρμόσει τη Διεθνή Σύμβαση, η προστασία της φύσης, της πανίδας και των πολλών αγρίων και μη, ζώων και πτηνών αποτελεί **συνταγματική υποχρέωση του κράτους και δικαίωμα των πολιτών**. Κατά συνέπεια δεν είναι και συνταγματικά ανεκτό να επιτραπούν οι χειρουργικές επεμβάσεις που προορίζονται να τροποποιήσουν την εξωτερική εμφάνιση ενός ζώου συντροφιάς ή που προορίζονται για άλλους μη θεραπευτικούς σκοπούς, ως αποτελούσες ακραία μορφή κακοποίησης και καταστροφής της φύσης και του περιβάλλοντος εν ευρεία εννοία, μέρος του οποίου αποτελούν και τα ζώα και μη δικαιολογούμενες από καμία ανάγκη διαφύλαξης και προστασίας των ζώων αυτών και από καμία επιστημονική τεκμηρίωση,

23. Ο ισχυρισμός των αιτούντων Ομίλων ότι «η πραγματοποίηση του ακρωτηριασμού του ενός τρίτου της ουράς, από κτηνίατρο τις πρώτες πέντε ημέρες της ζωής τους, αποτελεί κτηνιατρική πράξη που επιβάλλεται για λόγους της προστασίας της υγείας τους και υπαγορεύεται από την ιδιομορφία του ελλαδικού εδάφους, όπως σημειώνει και η Υπηρεσία δεν τεκμηριώνεται από καμία ευρωπαϊκή έρευνα.».

24. Άρα, το αίτημα των Ομίλων κυνηγητικών σκύλων Kurzhaar και Drahtaar για εξαίρεση των φυλών σκύλων Kurzhaar, Drahtaar, Visla και Weimaraner από τη γενική απαγόρευση χειρουργικών επεμβάσεων στα ζώα συντροφιάς για μη θεραπευτικούς λόγους, δεν βρίσκει έρεισμα στην ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία η οποία δεν επιτρέπει τον ακρωτηριασμό οποιουδήποτε τμήματος ή μεγέθους της ουράς των σκύλων οποιασδήποτε ομάδας, ράτσας ή φυλής, παρά μόνο για θεραπευτικούς λόγους και υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις που θέτει η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία. Ο ακρωτηριασμός οποιουδήποτε τμήματος ή μεγέθους της ουράς που δεν γίνεται για θεραπευτικούς λόγους αποτελεί κακοποίηση του ζώου και διώκεται και ποινικά

V. ΑΠΑΝΤΗΣΗ

25. Με βάση τα προεκτεθέντα η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο τεθέν ερώτημα είναι η ακόλουθη:

«Η ισχύουσα νομοθεσία, (ν.2017/1992 «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των ζώων συντροφιάς») δεν μπορεί να τροποποιηθεί με κοινό νόμο, ως έχουσα

 υπερνομοθετική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος. Η νομοθεσία αυτή, δεν επιτρέπει, τις χειρουργικές επεμβάσεις που προορίζονται να τροποποιήσουν την εξωτερική εμφάνιση ενός ζώου συντροφιάς, όπως ιδίως με το κόψιμο οποιουδήποτε τμήματος ή μεγέθους της ουράς, το κόψιμο των αυτιών, την τομή των φωνητικών χορδών, την αφαίρεση των νυχιών και των δοντιών, ή χειρουργικές επεμβάσεις οπουδήποτε άλλου είδους που προορίζονται για μη θεραπευτικούς σκοπούς. Κατ'εξάιρεση, χειρουργικές επεμβάσεις που προορίζονται να τροποποιήσουν την εξωτερική εμφάνιση ενός ζώου συντροφιάς, επιτρέπονται μόνο για θεραπευτικούς λόγους και υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις που θέτει και η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, η μη τήρηση των οποίων αποτελεί κακοποίηση του ζώου και διώκεται και ποινικά.»

 Οργανισμοδότην
 Μιχ
 Ιωάννης-Κωνσταντίνος Γ. Καλκιάς
 Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Δεκτή

Αθήνα /10/2013

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Καθηγητής Αθανάσιος Τσαντάρης